

**ABD CHICAGO AHMADIYYA MOVEMENT IN ISLAM
MEZHEBİ HAKKINDA MR. MICAH ET-TAAİR
İLE BİR SÖYLEŞİ**

Mustafa EKİNCİ*

Ahmediyye Mezhebi veya kendi deyimleriyle Ahmediyye hareketi Mirza Ğulam Ahmed el-Kadıyâni (1839-1908) tarafından Hint yarımadasında kurulmuş bulunan bir harekettir. Bu hareketin kurucusu, kurucusunun hayatı ve fikirleri ve hareketin diğer bütün safahatı bilinmektedir. Bu hareketin fikirlerini öğrenmek için hem kendi kaynakları hem de lehlerinde ve aleyhlerinde yazılmış oldukça bol miktarda yazılı kaynak mevcuttur.

Bu hareketin mensupları dün olduğu gibi bugün de kendi fikirlerini neşretmeye, basın ve yayın yoluyla yaymaya çalışmaktadırlar. Hareketin merkezi ilk başlarda Hint yarımadası olmasına rağmen zamanla bu hareket dünyanın bir çok ülkesine yayılmış ve oralarda da taraftar bulmuşlardır. Hareket, bu taraftarları sayesinde oralarda da tutunmuş ve taraftarları bir çok ülkede çeşitli merkezler kurmuşlardır. Bu arada bu hareketin mensupları 1922 yılında Amerika Birleşik Devletlerine de gelmişler ve bu ülkede de faaliyet merkezlerini kurarak faaliyetlerine devam etmişlerdir. Onların bu faaliyet ve çalışmaları Amerika Birleşik Devletlerinin değişik eyalet ve şehirlerinde halen devam etmektedir.

Bu hareketin veya bu mezhebin fikirleri her ne kadar biliniyor ise de bu fikirlerinin kendi mensupları tarafından nasıl algılandığı, nasıl yaşandığı, nasıl hayata geçirildiği ve uygulandığı ve kendilerinden olmayan Müslümanlara karşı tutumlarının nasıl olduğu diğer Müslümanlar tarafından pek bilinmemektedir. Onların, bu saydığımız konulardaki tutumlarını öğrenmek ve yerinde gözlemlemek maksadıyla Ahmediyye hareketinin Chicago'daki mescitlerini tam

* Doç. Dr. Harran Ü. İlahiyat F. İslam Mezhepleri Tarihi

üç kez ziyaret ettik.¹ İlk olarak 22.07.2012 tarihinde bir Pazar günü saat 13.00 civarında Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN Beyle beraber mescitlerini ziyarete gittik. Mescitlerinin kapısını bir çok defa çalmamıza rağmen ve içeride bazı ayakkabıları görmemize rağmen kapıyı açan olmadı. Biz de birkaç açıdan mescitlerinin fotoğraflarını çekerek oradan ayrıldık. İkinci defa olarak Ramazan ayında 12.08.2012 tarihinde yine Pazar günü öğlen namazında bu sefer Prof. Dr. Recep Çiğdem² Beyle aynı yeri ziyarete gittik. Kapıyı birkaç kez çaldıktan sonra bu sefer karşımıza Micah al-Taair adında 35 yaşlarında beyaz bir Amerikalı çıktı. Bir yetkiliyle konuşmak istediğimizi ve birkaç poz resim çekmek istediğimizi söyledik. İçeri buyur etti. Üçüncü defa olarak da yine Prof. Dr. Recep Çiğdemle 31.08.2012 tarihinde bir Cuma günü Cuma namazında aynı yeri ziyaret ettik. Beraber Cuma namazını kıldık. Cuma namazını 74 yaşlarında Amerikalı bir siyahî olan Abdülkerim kıldırdı. Bu son görüşmemizi başka bir yazının konusu yapacağımızdan bundan pek bahsetmeyeceğiz.

Biz burada Ahmediyye hareketinin mescidini ikinci defa olarak ziyaret ettiğimiz sırada görüştüğümüz Micah al-Taair ile olan sohbetimizi aktarmaya çalışacağız. 12.08.2012 tarihinde 4448 S, Wabash Ave Chicago IL adresinde bulunan mescid-i sadık dedikleri mescidin kapısını çaldığımızda karşımıza beyaz bir Amerikalı çıktı demiştik. Bizi içeri almadan önce Türkiyeli olduğumuzu, burayı ziyarete geldiğimizi, namaz kılacağımızı, yetkili birisiyle Ahmediyye mezhebi hakkında konuşmak istediğimizi ve müsaade ederlerse birkaç poz fotoğraf çekmek istediğimizi söyledik. Micah, biz de şimdi namaz kılıyoruz dedi ve içeri buyur etti. Konuşmaya evet ancak fotoğraf için büyüklerimle konuşmam lazım dedi. İçeri girdik öğlen namazının sünnetini kılıyorlardı. Toplam üç kişiydiler. Onlardan biri imam oldu. Recep hoca ve ben de imama tabi olduk. Ancak ben daha önce onların arkasında farz bir namazı kılmamak için sünnet yerine öğ-

¹- Bu mescidin bir özelliği var. O da şu: Bu mescit, 1922 yılında Ahmediyye hareketinin Amerika'da kurulan ilk mescidi ve ilk merkezidir.

²- Mr. Micah ile olan tüm konuşmalarımın tercümanlığını Prof. Dr. Recep Çiğdem Bey yaptı. Buradan kendisine teşekkür ediyorum.

lenin farzına niyet ederek öğlenin farzını kılmıştım. İmama tabi olurken de nafıleye niyet ettim.³

Namazdan sonra bizi içeri buyur eden Micah'la konuşmaya başladık. Bu mescidin başkanı benim dedi.⁴ Öyleyse namazı niye sen kıldırmadın diye sorunca da bazen ben bazen de şimdi imamlık yapan arkadaş kıldırıyor dedi. Sorularımıza cevap verecek kadar dinî bir donanıma sahip misiniz? diye sordum. Ben, din alimi değilim ama bildiğim kadarıyla cevap vereceğim dedi.

Sohbete başlarken Micah önce kendisini tanıttı. Adım Micah et-Taair (Mayk et-Tair) dedi. Yaşını sordum. 35 yaşındayım dedi. Evli misin soruma evet dedi. Devamla ben dedi, üniversitede okurken normal olarak Hıristiyan bir aileye mensuptum. Ama Hıristiyanlık hakkında derinlemesine (ruhsal bir bağlantı halinde)⁵ bir bilgim yoktu. Üniversitede Müslüman arkadaşlarım vardı. Onlar İncil ve Tevrat'ı çok iyi biliyorlardı. Bana İsa'nın ve Yahya'nın geri geleceklere olayının hep birer yansıma olduğunu yani bu geri gelmelerin mecâzî manada olduğunu ve tabii olarak da İslam'ı anlattılar. Ben onların bu bilgilerinden etkilendim ve onların bu sıkı anlatmalarının sonunda da Müslüman olmaya karar verdim. Ben önceleri repçiydim, ayrıca şiir falan da yazardım ama tabii Müslüman olunca bunları bıraktım dedi. Micah'a İslam'ı anlatan arkadaşları tabii ki Ahmedî hareketine mensup kimselermiş.

-Peki dedim: Siz Müslüman olurken arkadaşların sana ne tür bir şahadet getirmeni söylediler. Yani 'La ilahe illallah, Muhammedün Resulullah ve Ğulam Ahmed Nebiyullah' demen gerektiğini mi söylediler yoksa sadece 'La ilahe illallah Muhammedün Resulullah' demeni mi istediler senden?

³- Doğrusu farz bir namazı bir Ahmedînin arkasında kılmamanın doğru olmayacağı kanaatinde olduğumdan dolayı böyle yapmayı tercih ettim. Ancak Recep hocca benim gibi düşünmediğinden farz namazını onlarla beraber edâ etmede herhangi bir sakınca görmedi. 'La ilahe illallah Muhammedün Resulullah' diyorsa benim için sorun yok dedi.

⁴- Sonradan ikinci başkanı olduğunu öğrendik.

⁵- Bu "ruhsal bir bağlantı halinde" ifadesi Mr. Micah'ın kendisine aittir.

-Micah: Yoo hayır dedi. Şehadeti normal olarak bildiğimiz ve bildiğiniz gibi getirdim. Ama Ğulam Ahmed'e tabi olacağımıza, on emri yerine getireceğimize dair söz veriyoruz tabi. Onları uyguluyoruz.

-Peki dedim: Gördüğünüz gibi biz arkanızda namaz kıldık. Siz, Ahmedî olmayan Müslümanların arkasında namaz kılıyor musunuz veya kılar mısınız?

-Micah: Hayır biz zorunlu olmadıkça diğer Müslümanların arkasında namaz kılmayız. Ama zaruret halinde mesela Hac'da imamın arkasında namaz kılarız. Ama başka zaman kılmayız. Hatta ben bir defasında bir arkadaşımın evine misafirliğe gitmişim. Namaz vakti geldi. Kendisi imam oldu. Ben de onun arkasında namaz kıldım. Ancak o sırada içime bir kuşku düştü. Acaba namazım kabul oldu mu diye. Eve döndüğümde namazımı iade ettim. Yani biz şimdi Hac dışında Ahmedî olmayan birinin arkasında namaz kılmayız.

-Bu arada yine sordum dedim ki: Hac'da imamın arkasında namaz kıldıktan sonra aslında namazınızı iade etme imkanınız ve zamanınız var. Namazınızı Hac'da da iade ediyor musunuz?

- Micah: Vakit olursa ve fırsat bulursak iade ederiz dedi.

- Peki dedim: İade etmezsen namazınız kabul olur mu sizce?

- Micah: Allah kabul ederse eder tabii.

Bu arada yanımızda oturan ve orada bulunan üç kişiden biri olan Nijeryalı siyahî arkadaşı olan Muhibuddin⁶ araya girdi ve dedi ki: Hayır bu bilgi yanlış. Ben Hacca gittim, orada diğer Müslümanlarla beraber namaz kıldım. Orada kıldığım namazlarımı da iade etmedim ve etmiyoruz. Hac'da Sünnî, Şii ve diğer bütün mezhepler hep karışık bir şekilde imamın arkasında namaz kılıyorlar, biz de namazımızı kılıyoruz ve iade etmiyoruz.⁷

⁶- Nijeryalı siyahî bir zat. Amerika'ya on (10) yıl önce gelip yerleşmiş. 55 yaşlarında sadık bir Ahmedîye mezhebi mensubu.

⁷- Anlaşıldığı kadarıyla Nijeryalı siyahî arkadaşları olan Muhibuddin bu konuda arkadaşlarıyla aynı fikirde değildi. Çünkü daha sonraki bir görüşmemizde aynı soruyu yönelttiğim Ahmedîlerin 1. başkanı da Hac'da imamın arkasında namaz kılmadığını, onlar namazı cemaatla kılarken kendisinin kasıtlı olarak gidip abdest aldığını ve daha sonra namazını yalnız olarak kıldığını ifade etti.

- Peki dedim: Ğulam Ahmed'in peygamberliğine inanıyor musunuz?

- Micah: Tabii dedi, Ğulam Ahmed müceddiddir, mesihtir ve resuldur. Ancak yeni bir kitap ve şeriat getiren resul değil. O, Kur'an'ı ve Hz. Muhammed'in şeriatını uygulamakla görevlendirilmiş bir peygamberdir.

- Peki dedim: İslam akaidinde herhangi bir peygamberin örneğin Hz. Yahya'nın peygamberliğine inanmayan biri dinden çıkar ve Müslüman sayılmaz. Sizin itikadınıza göre de Ğulam Ahmed bir peygamberdir. Ğulam Ahmed'in peygamberliğine inanmayan diğer Müslümanların dinî statüsü nedir sizce?

- Micah: Hayır biz onlara kafir demiyoruz, diyemeyiz. Onlar Müslüman'dır. Ama tam değil, eksik Müslüman'dırlar. Çünkü onlar Ğulam Ahmed'in kim olduğunu bilmiyorlar, okumamışlar, duymamışlar ve bu konuda eksik bilgi sahibidirler. Hatta onlara bu konu yanlış anlatılmıştır. Bütün bu sebeplerden dolayı biz onlara kafir demiyoruz. Ayrıca bir hadisi şerif var. Şöyle diyor: "Kim bir Müslüman'ı küfürle itham ederse eğer bu durum doğru değilse o küfür söyleyene döner". Bu hadisin hükmünden korktuğumuz için kimseye kafir demiyoruz.

- Peki dedim: Mesela ben, Ğulam Ahmed'i tanıyorum, kitaplarını okumuşum, onun hayatını, ne dediğini ve ne iddia ettiğini de biliyorum. Bu bilgilerime rağmen ben onun peygamberliğini reddediyorum, kabul etmiyorum. Size göre benim veya benim gibi olanların dinî statüsü nedir?

-Micah: Yoo hayır. Biz kimseyi kafirlikle itham etmiyoruz. Siz ve sizin gibi olanlar bize göre kafir değil Müslüman'dırlar. Ancak eksik Müslümanlardır.

Bu arada orada bulunan üç kişiden biri olan Mansur Han⁸ araya girdi. Recep Bey'e hitaben dedi ki: "Belki siz tercüme ederken böyle-si kimselere 'Müslüman'dırlar' şeklinde tercüme ediyorsunuz. Onlar bizim anlayışımıza göre tam Müslüman değil eksik Müslümanlardır.

⁸- Mansur Han: Pakistanlı bir zat. Bundan otuz beş (35) sene önce Amerika'ya gelip yerleşmiş. 60 yaşları civarında sadık bir Ahmedîye mezhebi mensubu.

Lütfen böyle tercüme edin dedi. Anlatmaya devam ederek mesela dedi: Birinin iki çocuğu olsa onlardan biri yaramaz olsa diğeri de itaatkâr olsa çocuğun annesi ve babası itaatkâr çocuğunu daha çok sever. Ancak yaramaz olanı da evlatlıktan atmaz. O da onların çocuğudur. Ahmedilerle diğeri Müslümanların durumu bu iki çocuğun durumuna benzer. Ahmediler bu ümmetin itaatkâr çocuğu diğeri Müslümanlar da bu ümmetin yaramaz ve haylaz çocuklarıdır” dedi.

- Peki dedim (Micah’a hitaben), Sünnilere göre Hz. Peygamberden sonra en yüce şahsiyet, makamı en yüksek sahabî Hz. Ebubekir’dir. Şia’ya göre de Hz. Ali’dir. Size göre kimdir?

- Micah: Tabii ki bize göre Hz. Muhammed’den sonra dinî makam itibarıyla en yüksek insan, Mirza Ğulam Ahmed’dir. Çünkü o bir peygamberdir. O, hulefa-i raşidinin tamamından yani ilk dört halifenin hepsinden üstündür.

- Peki dedim: Size göre Hz. Muhammed’le Ğulam Ahmed arasında dinî statü olarak Ğulam Ahmed’in seviyesinde başka herhangi bir şahsiyet gelmiş midir?

- Micah: Hayır dedi. Hz. Muhammed’den sonra dinî statüsü Ğulam Ahmed’in seviyesine denk olan herhangi bir şahıs gelmemiştir. Buna inanmıyoruz.

- Peki dedim: Böyle bir şahsiyet yani Ğulam Ahmed’in seviyesinde başka bir zat yani başka bir peygamber Ğulam Ahmed’den sonra gelebilir mi?

- Micah: Tabii ki, gelebilir dedi.

- Peki dedim: Böyle bir şahsiyet yeni bir şeriat getirebilir mi? Kur’an’ı değiştirir veya kaldırabilir mi?

- Micah: Hayır dedi. Kur’an’ı ve şeriatı değiştiremez. Kur’an ve şeriat her ikisi de kıyamete kadar bakî kalacaklardır. Yeni bir peygamber gelecek olsa bile bizim anlayışımıza göre onun görevi Kur’an’ı ve şeriatı uygulamak olacaktır.

- Peki dedim: Bildiğim kadarıyla muamelatta Hanefî mezhebini uyguluyorsunuz. Ğulam Ahmed’in bu mezhebin yani Hanefîliğin klasik anlayışına karşı olarak herhangi bir içtihadı veya yorumu var mıdır?

- Micah: Var, örneğin cihad. Cihadın silahla değil, artık değişik şekillerde değişik vasıtalarla yapılması gerekir dedi.

- Onu biliyorum. Somut olarak başka herhangi bir şey var mı? dedim.

- Micah: Var, mesela namazda secdede dua ediyoruz dedi.

- Peki dedim: Secdede dünyevî maksatlar için de mi dua ediyorsunuz? Çünkü Hanefî mezhebinde secdede ancak uhrevî maksatlar gözetilerek, kastedilerek dua yapılabilir. Mesela secdede evlenme gibi şeyler için de dua ediyor musunuz?

- Micah: Evet, biz namazda secdede dünyevî maksatlar için de dua ederiz.

Bu arada yine Mansur Han araya girdi. O da evet dedi. Biz secdede her şey için dua ederiz. Mesela ben dedi, siz arkamda namaz kılarken sizin de bizim gibi Ahmedî mezhebinden olmanız için dua ettim. İnşallah olursunuz. Ayrıca ben henüz evlenmemişken bir defasında secdede iyi bir hanımla evlenmem için Allah'a dua ettim. Ve duam kabul olundu. Hamd olsun şimdi iyi bir hanımla evliyim ve çocuklarım var.

Bu arada Micah bana hitaben: Bu araştırmayı niye yapıyorsun? Entelektüel bir araştırma için mi yoksa Ahmedîliğe ilgi mi duyuyorsun diye sordu.

Ben: Hayır, sadece ilmî bir araştırma için yapıyorum dedim. Bu arada ne demek istediğimi tam olarak anlayamamış olmalı ki, beşuş bir yüzle Ahmedîliğe ilgi duyduğumu zannederek Ahmedî olmayı istemem halinde yardımcı olabileceğini söyledi. Ayrıca bunun yani Ahmedîliğin hak bir yol olduğunun sadece akademik araştırmalarla değil, diğer bazı derunî ve enfüsî metotlarla mesela kırk gün üst üste oruç tutmakla anlaşılabilceğini, böyle yaptığım takdirde manevî olarak da bazı şeylerin farkına varabileceğimi ve bazı şeyleri hissedebileceğimi bana tavsiye etti.

Ben de hayır Ahmedîliğe herhangi bir meylimin ve niyetimin olmadığını sadece Ahmedîleri anlamak ve onları tanımak istediğim için buraya geldiğimi ve bu araştırmayı yaptığımı ifade ettim.

- Son olarak dedim: Sizde takiyye var mıdır?

- Micah: Hayır bizde takiyye yok, biz asla yalan söylemeyiz dedi.

Kalkmak için izin isteyince ayak üstüde biraz konuştuk. Ramazan ayındaydık. Orucu takvime göre mi yani astronomi hesabına göre mi yoksa selefler gibi Ay'ı gözlemleyerek mi tuttuklarını sordum. Micah, Ay'ı gözlemleyerek oruç tuttuklarını söyledi. Biz takvime itibar etmeyiz dedi.

- Peki hava bulutlu olursa ne yaparsınız dedim.

- Micah: Bizim belli merkezlerimiz var. Onlar Ay'ı gözlemliyorlar. Bize haber veriyorlar. Biz de onların bize verdiği bilgiye göre orucumuzu tutuyoruz. Havanın bulutlu olması halinde ise merkezimizin talimatına göre hareket ederiz dedi.

Hilalin gözlemlenmesi ile ilgili konuşurken Mansur Han araya girerek dedi ki: Ramazan ayının başlamasından sonra ben Ay'ı gözlemledim. Sanki bir gün geç kalmışız gibime geliyor dedi. Ahmediyye hareketi mensupları Amerika'daki diğer tüm Müslümanların aksine oruca bir gün geç başlamışlardı. Tabii bayram gününü de kesin olarak belirlemiyor expected tabirini kullanarak Ağustos'un 20'sinde olmasını bekliyoruz, umuyoruz şeklinde kesin olmayan bir ifade kullanıyorlardı.

2012 yılında Amerika'daki bütün Müslümanlar 20 Temmuz 2012 Cuma günü oruca başladıkları halde Amerika'daki Ahmediler 21 Temmuz Cumartesi günü oruca başlamışlardı. Bayramı da muhtemelen 20 Ağustos 2012 Pazartesi günü yapacaklarmış. Muhtemelen dedim çünkü onların ifadesine göre ancak gözlem neticesinde kesin karar verebileceklerini söylediler. Ancak daha sonra herhalde gözlemlerinin sonucu da o tarihi vermiş olacak ki Ahmediler bu yıl 29 gün oruç tutarak Amerika'daki diğer Müslümanlar gibi bayramın ilk günü olarak 19 Ağustos Pazar gününü kutladılar.

Amerika'daki Müslümanların diğer bir sorunu da Kible meselesidir. Buradaki Müslümanların kahir ekseriyeti hatta yüzde doksan dokuzu, namazlarını yön itibarıyla kuzey doğuya yönelerek kılmaktadırlar. Burada marjinal bir grubun kuzey doğuya değil de hafiften güney doğuya yönelerek namazlarını eda ettikleri oradaki Müslüman arkadaşlar tarafından bana söylendi. Ancak ben kendim ne o grup mensuplarını ve ne de hafiften güney doğuya yönelerek namazını kılan herhangi bir kimseyi görmedim.

Ahmediye hareketine ait mescidin kıblesi de kuzey doğu yönü esas alınarak yapılmış, bu hareketin mensupları da diğer tüm Müslümanlar gibi kuzey doğuya yönelerek namazlarını eda ediyorlardı.⁹

Mescide ilk geldiğimizde Micah ile karşılaşınca ona bir yetkiliyle konuşmak istediğimizi ve fotoğraf çekmek istediğimizi söylemiştik. Konuşmaya evet ama fotoğraf için kendi büyükleriyle konuşması gerektiğini ifade etmişti. Çünkü Pakistan'da bize çok büyük baskı yapıyorlar. Onun için müsaade etmiyoruz demişti. Biz de Pakistan'dan değil Türkiye'den geldiğimizi ifade etmiştik. Sohbetin sonunda bizden herhangi bir tehlikenin gelmeyeceğinden emin olunca beraber fotoğraf çekmemize de müsaade ettiler.

Micah'ın sufi bir görünümü vardı. Ramazan Ayının son on günü olduğu için diğer iki arkadaşıyla beraber mescitte itikaftaydılar. Micah (Mayk), itikafta olduğu süre içinde yattığı yeri ve yatağını bize gösterdi. Oldukça mütevazı ve sade bir yataktı. Mescitte bayanlar için de arkada bir yer yapmışlar, araya da kalın bir perde çekmişlerdi. Micah'ın kendisini bu harekete adadığı anlaşılıyordu. Bunun üzerine biraz da hareketin para kaynağını öğrenmek maksadıyla,

-Kendisine nasıl para kazanıyorsun, neyle geçiniyorsun diye sordum.

- Micah: Daha önce Starbucks¹⁰ şirketinde çalışıyordum. Şimdi ise ayrıldım. Aslında çok para kazanmayı da sevmiyorum. Şu anda pek bir şey yapmadığım için büyüklerime danıştım ne yapmam gerekir diye. Onlar da bana yaşadıklarımı yazarak, bu yazdıklarımı kitaplaştırarak ve bu kitapları da satarak para kazanabileceğimi ve bunun parasıyla geçinebileceğimi söylediler. Ben de bunu düşünmekle beraber şimdilik sağlık ve diyet ile ilgili bir kitap üzerinde çalışıyorum. Burada Ahmedî cemaatine mensup bir çok Pakistanlı

⁹- Bilindiği gibi yer küre, şekil olarak yuvarlaktır. Amerika kıtası, Mekke'ye göre bu kürenin tam olmasa bile karşısında yer almaktadır. Amerika'dan Mekke'ye düz bir hat çekildiği zaman en kısa ve doğru hat, Kanada üzerinden, İngiltere'nin kuzeyinden, Almanya ve Danimarka'nın da kuzeyinden Polonya, Romanya ve İstanbul üzerinden Mekke'ye ulaşmaktadır. Bu yön de haliyle Amerika için kuzey doğu demektir.

¹⁰- Starbucks: Bu bir şirket adı. Ülkemizde tam karşılığı yok. Ancak daha çok kahvehane gibi bir şey. Müşterilerine daha çok yiyecek ve içecek servisi yapan bir yer. Amerika ve İngiltere'de yaygın Starbucks zinciri vardır.

doktor var. Onlarla işbirliği içinde çalışıyorum. Kur'an'da rızıklardan bahsederken "helalen tayyiba" (helal ve temiz) tabiri geçmektedir. Bir çok şeyde katkı maddesi var. Bunlar helal olabilir ama aynı zamanda tayyib olmayabilirler ve bir kısmı da değildir zaten. Bunun için hem helal hem tayyib olan gıdalarla ilgili bir kitap üzerinde çalışıyorum. Bu kitabı yayınlamayı düşünüyorum dedi.

Bu arada Mr. Micah, Recep Hocaya İngilizce bana da Arapça dilinde yazılmış Ahmedî hareketiyle ilgili beşer adet kitap verdi. Biz de kendisine teşekkür ederek oradan ayrıldık.

Chicago Ahmadiyya Mescidinin ön cephesi.

Chicago Ahmadiyya mescidinin ön cephesi üzerinde bulunan kelime-i tevhid ve İngilizce tercümesi.

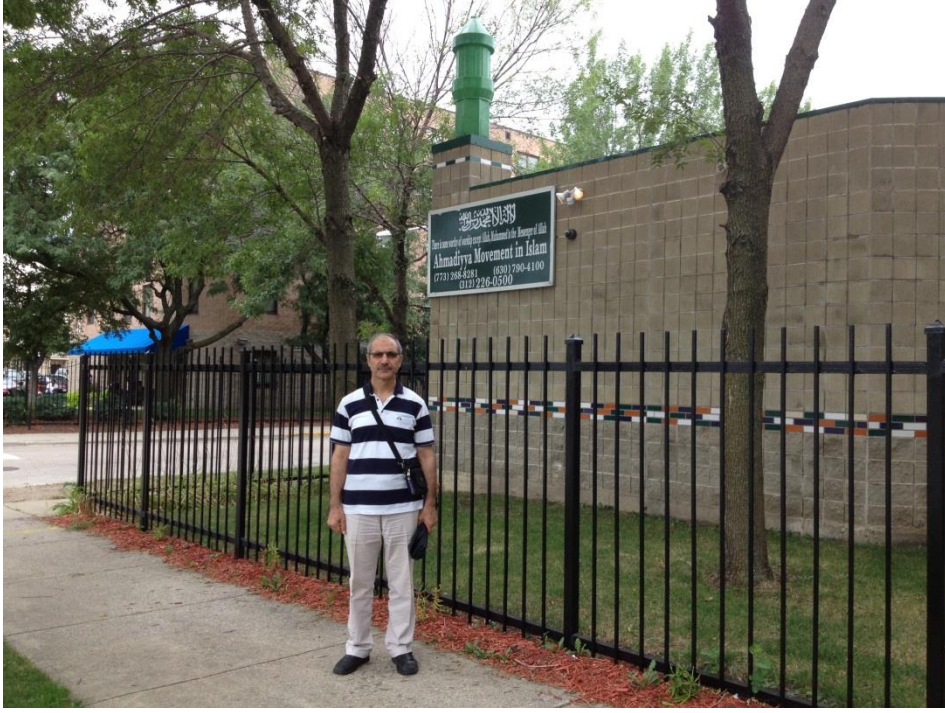
Mescidin idare odasında soldan sađa,

- 1- Pakistan asıllı Mansur HAN (Fesli olan).
- 2- Doç. Dr. Mustafa EKİNCİ
- 3- Micah al-TAAIR (Eşofmanlı olan)
- 4- Nijerya asıllı Muhibuddin (Başında takke olan).

Mescidin idare odasında soldan saęa,

- 1- Mansur HAN
- 2- Prof. Dr. Recep ÇİĞDEM
- 3- Doç. Dr. Mustafa EKİNCİ
- 4- Micah al-TAAİR

Ahmadiyya mescidinin arka cepheden görünüşü.